

Naturvårdsverkets ärendenr: NV-07103-13

VERKSAMHETSPLAN för
naturumVattenriket
2013-11-29

Verksamhetsplan för naturum Vattenriket

År 2014
År 2015-2018

Innehåll

1.	SYFTE	3
1.1.	Syfte enligt Naturvårdsverkets nationella riktlinjer (rapport 5376)	3
1.2.	Lokala och regionala syften för det egna naturumet	3
2.	MÅL	4
2.1.	Mål 2014	4
2.2.	Mål 2015-2018	6
2.3.	Målgrupper enligt Naturvårdsverkets nationella riktlinjer	7
2.4.	Målgrupper för det egna naturumet	7
3.	ANALYS AV RISKER/MÖJLIGHETER	7
3.1.	Nuläge	7
3.2.	Möjligheter	8
3.3.	Risker	8
4.	NATURUMS VERKSAMHET	9
4.1.	Övergripande planering för nästa år	9
4.2.	Teman	9
4.3.	Programverksamhet	10
4.4.	Tillfälliga utställningar	11
4.5.	Kommunikationsinsatser	11
5.	PERSONAL	12
6.	KOMPETENSUTVECKLING AV PERSONAL	13
6.1.	Nästa år	13
6.2.	Nästföljande fyraårsperiod (2015-2018)	13
7.	PLAN FÖR FÖRNYELSE AV FAST UTSTÄLLNING	13
7.1.	Nästa år	13
7.2.	Nästföljande fyraårsperiod (2015-2018)	13
7.3.	Budget och finansiering för förnyelse av fast utställning	14
7.4.	Förankring	14
8.	FASTIGHET/LOKALER	14
8.1.	Nästa år	14
8.2.	Nästföljande fyraårsperiod (2015-2018)	14
9.	ANNAN UTVECKLING	15
9.1.	Nästa år	15
9.2.	Nästföljande fyraårsperiod (2015-2018)	15
10.	UPPFÖLJNING	16
10.1.	Nästa års besökarundersökningar	16
10.2.	Naturumstatistik kommer att rapporteras enligt Naturvårdsverkets krav	16
11.	BUDGET FÖR NATURUM	16

Inledning

1. Syfte

1.1. Syfte enligt Naturvårdsverkets nationella riktlinjer (rapport 5376)

Naturum ska visa vägen in i naturen. I naturum ska besökaren på ett lustfyllt sätt få kunskap om naturen, förståelse och känsla för alla dess värden samt inspireras att bege sig dit, vistas där och få en fördjupad naturkontakt som utbyte av sitt besök. Ett naturum ska därmed fungera som en port till naturen i allmänhet och ett visst naturområde i synnerhet.

I syftet ingår att genom utställningar, programaktiviteter och annan naturvägledning:

- *Öka kunskapen om ett naturområdes naturvetenskapliga, natur- och kulturhistoriska, kulturella och upplevelsemässiga värden,*
- *Fördjupa besökarnas förståelse för naturområdet; förklara vad som hänt, händer och varför det sker,*
- *Vägleda besökarna om vad man kan se, uppleva och göra i området och hur man lämpligen tar sig dit,*
- *Motivera/påverka besökarna att uppträda i och använda naturområdet på sådant sätt att dess värden bevaras,*
- *Skapa förståelse för behovet av att bevara och vårda naturen i allmänhet och i området i synnerhet,*
- *Stimulera intresset för natur, naturvård och naturstudier och tjäna som underlag för olika undervisningsbehov*
- *Ge kunskap om hur människan använt sig av och påverkat naturen i ett kulturhistoriskt perspektiv,*
- *Sprida kännedom om en trakts naturskyddade områden och andra besöksmål för friluftslivet.*

1.2. Lokala och regionala syften för det egna naturumet

Naturum Vattenriket skall:

- [Vara mötesplats och besökscentrum för Biosfärområde Vattenriket](#)
- [Bidra till delaktighet och engagemang för Vattenriket i bygden](#)
- [Öka kunskapen om hållbar utveckling i praktiken](#)
- [Vara en resurs i Kristianstads kommuns övergripande arbete med att vara en attraktiv kommun med en långsiktigt hållbar livsmiljö](#)
- [Locka turister till Kristianstad med Vattenriket som attraktion samt bidra till att möten förläggs i Kristianstad med Vattenriket som attraktion](#)

- Fungera som en resurs för turistiska aktörer och andra som vill dra nytta av Vattenriket i sitt arbete
- Erbjud samarbeten med lärosäten på universitetsnivå, t.ex. Högskolan Kristianstad och Lunds universitet

2.Mål

2.1. Mål 2014

NATURUM SKALL VARA EN NATURLIG MÖTESPLATS OCH BESÖKSCENTER FÖR BIOSFÄROMRÅDE VATTENRIKET, vilket bl.a. innebär:

- Naturum skall vara öppet mer än 330 dagar med fri entré för besökare
- Naturum skall under 2014 ha mer än 100 000 besökare
- Naturum skall verka för att konferenser och möten som rör arbetet i Biosfärområdet förläggs till naturum. Minst 10 större möten med anknytning till arbetet i Biosfärområdet förläggs till naturum.
- Naturum skall erbjuda uthyrning av hörsalen i naturum enligt fastslagen taxa då den inte nyttjas för verksamhetens behov. Minst 80 grupper bokar under året naturums hörsal.
- Naturum skall erbjuda naturvägledning av hög kvalitet. Minst 100 grupper bokar naturvägledning under 2014.

NATURUM SKALL HA ETT RIKT OCH VARIERAT PROGRAMUTBUD FÖR ALLA ÅLDRAR OCH OLIKA MÅLGRUPPER, vilket bla innebär:

- Att naturum under 2014 skall arbeta utifrån fastslagna teman. Under året erbjuds minst 5 teman.
- Att naturum i det arbetet skall samarbeta med lokala intressenter för att bredda programutbudet. I programrådet ingår minst 5 externa parter.
- Att naturum under året skall erbjuda ett varierat program. Minst 400 programpunkter erbjuds.

NATURUM SKALL VISA VÄGEN UT I VATTENRIKET, vilket bla innebär:

- Att naturum under 2014 skall fortsätta öka fokus på att "få ut besökare från naturum" särskilt genom satsningen på havet, men också genom bemanning vid Pulken under trantid, vandringar under jubileumsåret samt cykelturer och korta guidningar under sommaren. Minst 50 exkursioner erbjuds.
- Att naturum skall fortsätta utveckla naturvägledning som verktyg och kunskapsfält. Minst 1 nytt projekt inleds under 2014.

NATURUM SKALL BIDRA TILL ATT ÖKA DELAKTIGHETEN OCH ENGAGEMANGET FÖR VATTENRIKET I BYGDEN, vilket bla innebär:

- Att naturum fortsätter samarbetet med vänföreningen Vattenrikets vänner. Minst 5 gemensamma aktiviteter med Vv genomförs.
- Att naturum fortsätter bidra i arbetet med att utbilda Biosfärambassadörer. Minst 30 nya ambassadörer utbildas under 2014.

NATURUM SKALL ERBJUDA VERKSAMHET FÖR FÖRSKOLA/GRUNDSKOLA OCH GYMNASIUM, vilket bla innebär:

- Under 2014 kommer naturum att erbjuda två nivåer av skolverksamhet, dels en enklare aktivitet "Lär känna Vattenriket" och dels en mer kvalificerad aktivitet där det pedagogiska arbetet vid naturum knyts till den enskilde lärarens mål och läroplansmål. Minst 100 skolklasser omfattande 2000 elever besöker under 2014 naturum.
- Att naturum skall genomföra Biosfärläggret 2014 med temat Vattenriket då och nu. Årligen utbildas 25 elever.
- Att naturum under året skall erbjuda möjlighet till prao. Under 2014 tar vi emot minst 2 elever.

NATURUM SKALL SAMARBETA MED LÄROSÄTEN PÅ UNIVERSITETSNIVÅ, vilket bla innebär:

- Att naturum tillsammans med kollegor på Biosfärenheten skall bidra till att genomföra forskarkonferensen BIOSFÄR 2014 tillsammans med Högskolan Kristianstad. En genomförd konferens.
- Att naturum skall fortsätta samarbetet med Högskolan Kristianstad som ett moment i deras lärarutbildning. En kull lärarstudenter arbetar årligen med naturum.
- Att naturum tillsammans med kollegor på Biosfärenheten skall erbjuda praktik för någon eller några studenter från universitetsnivå.
- Att naturumföreståndare tillsammans med kollegor på Biosfärenheten är involverad i ett flertal större forskningsprojekt som bedrivs vid Högskolan Kristianstad och Stockholms Universitet.

NATURUM SKALL HJÄLPA TILL ATT TA FRAM OCH SPRIDA INFORMATION OM VATTENRIKET FÖR OLIKA MÅLGRUPPER, VIA OLIKA KANALER OCH SÄTT ATT KOMMUNICERA vilket bla innebär:

- Att naturum skall fortsätta förbättra utställningen i naturum. Under 2014 är det två delar av utställningen som skall bytas ut.

- Att naturum är delaktigt i de trycksaker som tas fram om Vattenriket, under 2014. Under 2014 produceras en ny "Vandra i Vattenriket" rивkarta.
- Att naturum är delaktigt i de andra informationsinsatser som kommer att genomföras under året. Under 2014 produceras två nya utställningar i landskapet.
- Att fortsätta använda facebook som kanal för informations spridning i vårt dagliga arbete. Under året är målet att passera 1500 gillare.

NATURUM SKALL BIDRA TILL ATT LOCKA TURISTER TILL KRISTIANSTAD MED VATTENRIKET SOM ATTRAKTION SAMT BIDRA TILL ATT MÖTEN FÖRLÄGGS I KRISTIANSTAD MED VATTENRIKET SOM BIDRAGANDE ANLEDNING, vilket bl.a. innebär

- Naturum skall ha nära kontakt med personal inom KKK som arbetar med Turistutveckling för att planera gemensamma satsningar och aktiviteter. Minst en gemensam marknadsföringsinsats genomförs under året.
- Naturum skall vara en resurs i Kristianstad vid stora evenemang som förläggs till staden. Målet är att minst 5 större grupper, som besöker Kristianstad utifrån ett annat evenemang även besöker naturum.

2.2. Mål 2015-2018

- Att naturum fortsätter att uppfylla Naturvårdsverkets krav och intentioner för naturum.
- Att naturum fortsätter att vara en viktig del i Kristianstads kommuns prioriterade uppgifter och på så vis bidrar till Kristianstads attraktivitet.
- Att naturum fortsätter ha generösa öppettider, omfattande programutbud, skolverksamhet och naturvägledning av hög kvalitet.
- Att naturum som arbetsplats är väl fungerande, satsar på en bra arbetsmiljö, nöjda medarbetare och får "grönt ljus" i medarbetarenkät och andra arbetsmiljöutvärderingar.
- Senast inom två år skall samtliga brister i utställningen som fick anmärkning i slutbesiktningen vara åtgärdade.
- Senast inom två år skall naturum ha en håvningsplattform på plats utanför naturum, vilken utförs inom C4 Teknics budget.
- Senast inom två år skall naturums närmiljö, med Linnérundan, vara tillgänglighetsanpassad, vilket utförs inom C4 Teknics budget.
- År 2015 i juni, när Biosfärområdet firar 10 år skall naturum spela en viktig roll genom att vara med och arrangera en Bioblitz som lockar minst 1000 besökare.
- Senast inom fem år skall antalet Biosfärambassadörer överstiga 100 personer.

2.3. Målgrupper enligt Naturvårdsverkets nationella riktlinjer

”Huvudsaklig målgrupp för naturumverksamheten är den breda allmänheten i alla åldrar utan speciella förkunskaper. En viktig målgrupp är skolans lärare och elever. Även andra än svenskspråkiga besökare ska genom lämplig översättning kunna ta del av innehållet i naturum. Lokaler, verksamhet och information ska så långt möjligt vara tillgängliga också för personer med funktionshinder.”

2.4. Målgrupper för det egna naturumet

Naturum Vattenriket invigdes 27 november 2010 och har i skrivande stund haft ca 350 000 besök sedan dess. Naturum skall vara en resurs för många olika målgrupper och de olika delarna av året innebär olika fokus. Vi måste fokusera på många olika målgrupper samtidigt, de är alla lika viktiga för att bilda den helhet som naturum skall vara och stå för.

- Allmänhet, föreningar och företag från Kristianstad
- Skolklasser och barnfamiljer i Kristianstad med omnejd
- Högskole- och universitetsstudenter från t.ex. Kristianstad och Lund
- Turister och dagsbesökare från övriga delar av Skåne samt angränsande län
- Danska naturintresserade besökare
- Bussbolag
- Rullstolsburna och andra besökare med funktionshinder

Särskilt under kommande år kommer vi att fokusera på:

- Grupper med knytning till jubileumsfirandet i Kristianstad

3. Analys av risker/möjligheter

3.1. Nuläge

Naturum Vattenrikets mycket positiva trend håller i sig och naturum fortsätter att vara mycket välbesökt och uppskattat.

Arbetsmiljö

Vi har dock tyvärr en långtidssjukskrivning i personalen vilket påverkar verksamheten. Det blir en stor lucka kunskapsmässigt även om vi har kunnat ta in vikarie.

Utställning

Ett flertal allvarliga brister upptäcktes i slutbesiktningen av utställningen, bland annat akvariets inredning som faller i bitar. Kommunen är i en process med White om ansvaret för dessa problem som kommer att kosta mycket att åtgärda. Vi tror inte akvariet håller mer än en säsong till innan inredningen måste bytas i sin helhet.

Övrigt

Många besökare lämnar in synpunkter på den farliga korsningen mellan Linnérundan och Härlövsängaleden. Vi framför dem kontinuerligt till ansvarig inom Kristianstads kommun.

3.2. Möjligheter

Efter de kaotiska inledande åren, då personalen på naturum arbetade oerhört hårt för att få basala funktioner som hus, arbetsmiljö, program, schema osv att fungera kan vi nu fokusera på verksamhetsutveckling av högre kvalitet och bidra på ett bättre sätt i det övergripande målet med Biosfärområde Kristianstads Vattenrike. Det innebär t.ex. att vi i ännu högre utsträckning kan koppla naturums program och pedagogiska verksamhet till Biosfärarbetet vilket är mycket bra. Kommande år är det t.ex. havet som står i fokus med besök av Havsresan, där naturum står för både föreläsningsserien inom vårt program och för aktiviteterna med skolklasser.

Under 2014 firar Kristianstad sitt 400-årsjubileum och naturum kommer att bli en viktig del i detta firande. Det kommer att innebära många besökande grupper, och även besök av högt uppsatta personer. Naturum kommer att bidra i sitt program med aktiviteter som kopplar till jubileet.

Arbetsmiljö

På grund av långtidssjukskrivningen kommer vi att göra en återbesättandeprovning av den tjänsten för att få till stånd en lösning med vikarie.

Utställning

Vi hoppas att akvariet kan åtgärdas under 2014.

3.3. Risker

Den största utmaningen under 2014 blir att vara noga med att göra rätt prioriteringar.

Det är som tidigare beskrivits ett jubileumsår, då vi själva kommer att driva många projekt och programaktiviteter. Utöver detta kommer många grupper att vilja besöka naturum, vilket är fantastiskt inspirerande men också personalkrävande. Dessutom är det ett år då krav kommer att ställas på oss som del i Kommunledningskontoret inom Kristianstads kommun när det gäller

organisatoriska beskrivningar, processer och effektivisering. Det gäller att vara varsam så att tiden räcker till så att arbetsmiljön fortsätter att vara god.

Arbetsmiljö

Vid sjukdomsperioder blir det extra tungt för personalen att täcka upp för varandra. Vi måste ha framförhållning inför detta, som drabbat oss hårt t.ex. förra våren.

Utställning

Om inte akvariet kan åtgärdas under 2013 riskerar vi att behöva stänga ner det helt eftersom inredningen faller i bitar.

4. Naturums verksamhet

4.1. Övergripande planering för nästa år

Naturums öppettider 2014 är:

Januari–mars: Tisdag–söndag kl 11-16.

April–september: Måndag–söndag kl 11-17.

Oktober–december: Tisdag–söndag kl 11-16.

Stängt: Midsommarafton och midsommardagen, Julafton och juldagen, Nyårsafton och nyårsdagen samt de dagar då vi vaxar golvet.

Detta betyder att naturum är öppet för allmänheten och bokade grupper under 330-340 av årets dagar.

Utöver detta är naturum öppet under förmiddagar mellan 8.00 och 11.00 för bokade skolklasser och konferensgäster. Naturum Vattenriket tar också emot bokade grupper för möten och konferens kvällstid.

4.2. Teman

Naturum Vattenriket bygger programverksamheten på teman som skall spegla såväl arbetet i Biosfärområdet som årstiderna i Vattenriket. Under 2014 är det Kristianstads 400 års jubileum och aktiviteter med anledning av Havsresan som står i fokus.

Teman för 2014 är

- VINTER I VATTENRIKET 1/1-15/3
- TRANOR OCH ANDRA VÅRTECKEN 15/3-25/4
- DÅ OCH NU I VATTENRIKET 26/4-15/6
- SAND OCH STRAND I VATTENRIKET 15/6-15/8
- DÅ OCH NU I VATTENRIKET 16/8-31/10

- FORSKARVECKOR 1/11-1/12
- JUL PÅ NATURUM 1/12-1/1

4.3. Programverksamhet

Programverksamheten knyts till de teman som beskrivits ovan. Varje tema omfattar ett stort antal programpunkter med allt från exkursioner, via lunchföredrag till familjeaktiviteter. Utöver detta program erbjuder vi en daglig visning alla veckans dagar, samt fiskprat varje helg.

Naturums program kommer under 2014 ut i tre versioner. Bifogat till VP finns naturums program för 1/1 till 15/6. Under sommaren görs ett sommarprogram och därefter ett höstprogram för perioden 15/8 till 31/12. Programbladen trycks i en upplaga på minst 7 000 exemplar och informationen om programpunkterna sprids såväl via vårt tryckta program, som via hemsida, blogg och facebook samt till tidningar och kommunens evenemangskalender.

Programmet för våren 2014 som är bifogat erbjuder:

Föredrag: 14
Familj: 22
Exkursion: 50
Bildvisning/film: 51
Evenemang: 18
Visningar: 200

Särskilt vill vi lyfta fram följande större aktiviteter under våren 2014:

Havsdagar med Havsresan. Under vecka 22 kommer Havsresan med minst 20 dykare och ett stort antal andra forskare att undersöka havsmiljön. Från naturums sida kommer vi i anslutning till detta att undersöka havsmiljön med skolklasser. Under hela året kommer naturum inom sitt program att erbjuda föreläsningar och exkursioner kopplade till havet.

Jubileumsvandringar från naturum kommer att genomföras under titeln "400 år på 800 meter". Vi kommer att inleda vandringarna i naturums hörsal med en kort föreläsning och kartstudie och sedan ge oss ut för att se de förändringar som Kristianstad genomgått kopplade till havet. Vandringen går mellan naturum och Utemuseum Kanalhuset.

Stort fokus på **Lillö borgen**. Med anledning av jubileet kommer vi också att förlägga aktiviteter till Lillö borgen. Här kommer också Vattenriket vänförening att stå som värd för "öppen borg" i samarbete med oss under alla söndagar i maj.

4.4. Tillfälliga utställningar

Under 2014 kommer vi att inreda en havshörna för barn, där man kan läsa, mysa och lära om havet. Vi kommer att under sommaren ha någon form av akvarium med brackvattenmiljö som del i denna satsning. Runt Opteryx har vi möjlighet att fördjupa informationen om havet i text, bild och bildspel.

Utöver denna utställning kommer vi att göra en tillfällig utställning med anknytning till den jubilerande staden. I skrivande stund har vi som förslag att utgå från gamla vykort med motiv från staden i Vattenriket i samarbete med sajten kristianstadvykort.se.

4.5. Kommunikationsinsatser

Vi arbetar i ett brett perspektiv med kommunikationsinsatser. Det är inte bara från naturum kommunikationen om naturum Vattenriket görs, utan från Biosfärkontoret som helhet.

Vi kommer under 2014 att fortsätta arbeta med kommunikationen via hemsida, nyhetsblogg, facebook, föredrag, media, foldrar, broschyrer och filmer.

Hemsidan är kittet som håller ihop Vattenrikets information. För många är det den första kontakten med Vattenriket. Här finns information om allt från biosfärarbetet, landskapet, våra besöksplatser, projekt och rapporter till naturums öppettider och program. Sidan fungerar både som ett stort arkiv och som en webbtidning genom vår *nyhetsblogg*. Årligen har vi runt 300 000 besök på hemsidan av runt 100 000 unika personer.

Som ett komplement finns naturum Vattenriket på *facebook*, där över 1 100 personer följer oss. Vi använder facebook både för att berätta om naturums aktiviteter och för att puffa för nyheterna på blogginläggen på hemsidan.

Naturum och Vattenriket beskrivs i en rad *foldrar och broschyrer*. Under 2014 kommer foldermaterialet att förbättras och omarbetas. Bland annat kommer en ny "Vandra i Vattenriket" rivkarta att produceras. Den kommer att knyta samman Degeberga backar och Forsakar.

Ute i landskapet finns 22 *besöksplatser* med leder och fågeltorn. På en del ställen finns utställningar. QR koder kopplar besökaren från den fysiska miljön utomhus till hemsidan och till ljudfiler. Under 2014 kommer vi att vara delaktiga i utställningsbyggande på två platser i Vattenriket: Utemuseum Åsums ångar samt Utemuseum Kanalhuset.

Vi *annonserar* inför vissa programaktiviteter i Kristianstadsbladet samt Sydsvenskans söndagsbilaga. Men framför allt satsar vi på att få tidningsartiklar och reportage i radio och tv genom att vi sprider nyhetstips, pressmeddelanden och håller pressträffar och medieaktiviteter.

5. Personal

Naturum Vattenriket kommer att ha öppet under 334 öppettidagar och 1941 öppettimmar för allmänheten. Utöver detta är naturum öppet för skolklasser och andra besökande grupper ytterligare ca 500 timmar.

Den personal som finns på naturum Vattenriket under 2014 är:

- Naturumföreståndare (100%) Karin Magntorn
- Naturvägledare (100%) Josefin Svensson
- Naturpedagog (80%) Sam Peterson (tjänstledighet ersätts med vik)
- Naturvägledare (100%) Sussie Söderlundh
- Naturumvaktmästare (100%) Magnus Larsson eller vikarie för ML
- Adminstratör (100%) Brita Nilsson
- Marknadsföring (50%) Ebba Trolle
- Utevecklingstjänst (50%) Vanessa Runesson
- Timanställda kompletterar ordinarie personal under helg och semester

Excel-tabell (dubbelklicka i tabellen).

Öppettider, besök och bemanning						
Månad	Antal besök	Antal öppettimmar	Antal öppettidagar	Antal bemanningsdagar	Antal bemanningstimmar	
Januari	4516	130	26	152	1169	
Februari	5713	125	25	150	1147	
Mars	7096	130	26	167	1272	
April	10323	180	30	152	1163	
Maj	13985	186	31	166	1260	
Juni	13867	196	28	140	1072	
Juli	18493	217	31	126	960	
Augusti	14860	217	31	136	978	
September	9455	180	30	167	1277	
Oktober	8379	135	27	173	1325	
November	5309	130	26	154	1175	
December	3529	115	23	121	926	
Summa	115525	1941	334	1804	13724	

6. Kompetensutveckling av personal

6.1. Nästa år

Under året planerar vi att genomföra/delta i följande utbildningar:

Naturum regionträff: Föreståndare och en medarbetare
Naturum nationell träff: Föreståndare och en medarbetare
Lugn av naturen: Samtliga medarbetare
Föredrag under året som finns i naturums program: Så många medarbetare som möjligt utifrån bemanningssituation
Biosfär 2014, forskningskonferens: Samtliga medarbetare
Tankemedja för friluftslivet: Föreståndare tillsammans med annan medarbetare från Biosfärkontoret
Hjärt- och lungräddning: Nyttillkomna i personalen

Utöver detta kommer årets två satsningar (Kristianstad 400 år samt Havsresan) innebära internutbildning och kompetenshöjande åtgärder i form av möten, seminarier och vandringar,

6.2. Nästföljande fyraårsperiod (2015-2018)

Att skriva för natur: Föreståndare och två medarbetare
Andra lämpliga kurser inom CNVs utbud
Vi kommer att undersöka hur vi kan vara delaktiga i Danmarks naturvejledares kurser

7. Plan för förnyelse av fast utställning

7.1. Nästa år

Under 2014 kommer vi att fortsätta förbättra utställningen i naturum utifrån följande plan:

- Barn-myshörna med "retrokänsla" på tema Havet
- Nyproduktion av text och bild kring Vattenstaden Kristianstad, även inkluderande en ny pekskärm med webbgränssnitt
- Nyproduktion av text och bild kring Temalandskap
- Fortsatt arbete med Opteryx för att möjliggöra att två filmer visas
- Renovering av Forsakarsmodulen
- Ersättning av trasig inredning i akvarium

7.2. Nästföljande fyraårsperiod (2015-2018)

Ersättning av trasig inredning i akvarium om det inte blir avklarat under 2014
Ny utställningsmodul med anledning av Biosfärområdets 10 års firande 2015
Planering för utbyte av halogenlampor som bör ske från 2016 och framåt

Planering för Opetryx 3.0 (ny film som bör finnas runt år 2016)

7.3. Budget och finansiering för förnyelse av fast utställning

De personella resurser som krävs utgörs av del av tid från Vattenrikets info-grupp som utgörs av 4 personer. En rimlig uppskattning av nedlagd tid för de planerade förbättringarna av naturums utställningar är 200 timmar.

Renovering av Forsakarsmodul samt akvarium drivs som garantiärenden från Kristianstads kommuns tekniska avdelning

Under 2014 finns tillräcklig budget för att genomföra det som beskrivs ovan.

7.4. Förankring

Nya förslag till utställningsdelar tas fram tillsammans i Biosfärenhetens infogrupp och diskuteras tillsammans med medarbetare samt med externa "experter" t.ex. Fågelklubb eller Fiskevårdsområde. Budget arbetas in i naturums budet för kommande år.

8. Fastighet/lokaler

8.1. Nästa år

Ett par fel kvarstår utifrån naturums garantibesiktning. Dessa brister kommunicerar C4 Teknik via jurist till White arkitekter. Det handlar om tre större problem:

- Takribborna som inte är säkrade
- Golven som reser sig
- Akvariet, där inredningen faller i bitar

Vi hoppas, men kan inte påverka, att dessa saker löser sig under året.

En annan fråga handlar om städ av naturums lokaler. Det är kommunens Barn- och utbildningsförvaltning som står för städning av lokalerna. De har aviserat att de inte längre kan tillhandahålla städ under helger. Just nu får vi hjälp av Kommunledningskontorets Koncernstödsavdelning att lösa frågan.

8.2. Nästföljande fyraårsperiod (2015-2018)

Se ovan. De brister som inte åtgärdas under 2014 kommer att åtgärdas under nästföljande fyraårsperiod.

9. Annan utveckling

9.1. Nästa år

Vi kommer att fortsätta vara delaktiga i utbildningen av *Biosfärambassadörer*, som skall kunna sprida kunskap om Biosfärområde Vattenriket i sina vardagsliv och vid olika tillställningar.

Vi kommer också att vara fortsatt delaktiga i *Vattenrikets vänners* arbete, både genom att upplåta lokal för deras möten, vara delaktiga i styrelsemötena och samarbeta runt programpunkter.

Under året kommer vi att fortsätta samarbeta i samarbetsprojekt med olika intressenter. Nedan nämns några av de större projekten.

- *Historiska kartor*. Kartprojekt med Stadsbyggnadskontoret. I detta projekt kommer vi tillsammans att ta fram historiskt kartmaterial som kan visas via kommunens interaktiva webbaserade karta. Detta blir mycket användbart i våra historiska guidningar.
- *Hållbara Kristianstad*. Tillsammans med Kommunledningskontorets övriga funktioner kring kommunikation skall vi hjälpa till att göra budskapet tydligare kring frågor som rör Biosfär- klimat- hållbarhet. Naturum som lokal och verksamhet spelar en stor roll här.
- *Rädda världen*. Tillsammans med energirådgivare och Agenda 21 är vi delaktiga i ett stort skolprojekt som Länsförsäkringar har bjudit in till. I vår verksamhet arbetar vi med skolklasser i Österslöv utifrån temat fåglar i närmiljön. En stor redovisning kommer att hållas på naturum den 24 maj, i samband med Kristianstads 400 års jubileum.

9.2. Nästföljande fyraårsperiod (2015-2018)

År 2015 fyller Biosfärområde Vattenriket 10 år. Detta kommer både att innebära att vi skall redovisa till Unesco hur vi har arbetat och utfört vårt uppdrag sedan 2005, men också att vi skall fira med folket i bygden.

Just nu planerar vi att ordna en sk *BioBlitz*, under jubileumsåret. Det är en artjakt som pågår i ett dygn och till den kopplas mängder av aktiviteter.

Vattenrikets handlingsprogram för kommande 4 års period kommer att antas under 2014. Utifrån detta program blir det tydligare vad naturum kommer att vara delaktig i för projekt kommande period.

10. Uppföljning

10.1. Nästa års besökarundersökningar

Under 2014 planeras ingen större enkätundersökning på naturum. Istället skall vi undersöka hur andra samarbetspartners, inom eller utanför vår avdelning, skulle kunna hjälpa till att samla in data åt oss, t ex avseende hur välkänt naturum Vattenriket är i andra delar av Skåne.

På naturum skall vi undersöka hur vi kan samla in synpunkter från besökare på annat sätt än via gästböckerna så att det kommer in i kommunens system "Synpunkten".

På naturum kommer vi också att ge besökare möjlighet att skriva sitt postnummer i en kiosk dator så att vi på så vis får data på de svenska besökarnas hemort.

10.2. Naturumstatistik kommer att rapporteras enligt Naturvårdsverkets krav

Ja

11. Budget för naturum

För varje naturum ska ekonomisk redovisning ske enligt nedanstående tabell. Fyll endast i siffror. Eventuella kommentarer till uppgifterna kan göras i text under tabellen. Denna tabell ser likadan ut som den bidragsredovisning som de statliga naturumen gör till Naturvårdsverket. Använd samma siffror.